

A KÚRIA

Kvk. II. 37. 500/2014/6. szám

A Kúria I. r. II. r. III. r. és IV. rendű kérelmezőnek a Nemzeti Választási Bizottság 2014. április 16. napján meghozott 1039/2014. számú határozata ellen benyújtott bírósági felülvizsgálati kérelme folytán megindult nemperes eljárásban - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

végzést:

A Kúria a Nemzeti Választási Bizottság 1039/2014. számú határozatát helybenhagyja.

Kötelezi a kérelmezőket, hogy egyetemlegesen fizessenek meg az államnak - külön felhívásra - 10.000 (tízezer) forint eljárási illetéket.

A végzés ellen további jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A Budapest 15. számú Országgyűlési Egyéni Választókerületi Választási Bizottság (a továbbiakban: OEVB) 75/2014. (IV. 12.) számú határozatában megállapította, hogy a Budapest 15. számú Országgyűlési Egyéni Választókerületben az 1-76. számú szavazóköri jegyzőkönyvek alapján a megválasztott országgyűlési képviselő Kucsák László, a FIDESZ-Magyar Polgári Szövetség és a Kereszténydemokrata Néppárt közös egyéni jelöltje.

A döntéssel szemben Kunhalmi Ágnes nyújtott be fellebbezést, amelyben állította, hogy az OEVB a választás egyéni választókerületi eredményét úgy állapította meg, hogy az azt megalapozó szavazatszámláló bizottsági döntések olyan szavazólapokat és szavazatokat is érvénytelennek minősítettek, amelyek a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 193.§ (1)-(2) bekezdéseiben foglaltakat nem teljesítik. A fellebbező a bizonyítási kötelezettség körében érvelt a Kúria Kvk.III.37.327/2014/5. számú végzésében foglaltakkal és rögzítette, hogy az nem terheli. Kérte, hogy a Nemzeti Választási Bizottság a választókerületben érvénytelennek minősített valamennyi szavazólap, illetve szavazat érvényességét vizsgálja meg (1.pont).

A fellebbező hivatkozása szerint a Budapest XVIII. kerületének 40. számú szavazókörében a szavazatszámláló bizottság (a továbbiakban: SZSZB) olyan szavazatot is érvényesnek fogadott el, ahol a választópolgár csak aláhúzta a jelölt nevét a szavazólapon, azonban a jelölt neve melletti körben nem helyezett el két egymást metsző

vonalat. A fellebbező bizonyítékként az egyik SZSZB tag írásbeli nyilatkozatát csatolta. Mindezek alapján kérte, hogy a Nemzeti Választási Bizottság vizsgálja meg e szavazókörben leadott érvényes szavazatokat (2.pont).

A fellebbező sérelmezte továbbá, hogy Budapest XVIII. kerületének 10. számú szavazókörében az SZSZB több olyan szavazólapot is érvénytelennek minősített, amelyen a választópolgár választói akaratát fekete színű tollal fejezte ki. A fellebbező álláspontja szerint a Ve. taxatívén rögzíti a szavazólap és a szavazat érvénytelenségének okait, melyek között a fekete színű toll nem szerepel. E körben bizonyítékként az egyik SZSZB tag írásbeli nyilatkozatát csatolta. Mindezek alapján kérte, hogy a Nemzeti Választási Bizottság vizsgálja meg az e szavazókörben leadott érvénytelen szavazólapokat, illetve szavazatokat, érvényességük tárgyában döntsön és a fellebbezéssel érintett határozatot változtassa meg (3.pont).

A Nemzeti Választási Bizottság (továbbiakban: NVB) a Budapest 15. számú Országgyűlési Egyéni Választókerületi Választási Bizottság 75/2014. (IV. 12.) számú határozata ellen benyújtott fellebbezés 1. pontjában foglalt kérelmet, mely a választókerületben leadott valamennyi érvénytelen szavazat felülvizsgálatára irányult, érdemi vizsgálat nélkül elutasította. E körben rámutatott arra, hogy a fellebbező jogorvoslati kérelme 1. pontjában konkrét bizonyíték és jogi okfejtés nélkül érvelt amellett, hogy a szavazatszámláló bizottságok olyan szavazólapokat, illetve szavazatokat nyilvánítottak érvénytelennek, amelyek a Ve. 193.§-ában foglaltak alapján nem minősülnek annak. Az NVB álláspontja szerint ez azonban nem alapozza meg a választókerületben leadott valamennyi érvénytelen szavazat újraszámolását, mivel konkrétan meg kell jelölni, hogy mely szavazókörökben, milyen jogszabályi rendelkezés megsértése mellett kerültek érvénytelenné nyilvánításra szavazólapok, illetve a szavazatok és ezen túlmenően egyes érvénytelenné nyilvánított szavazatok közül legalább példálózó jelleggel meg kell jelölni, hogy azok a felülvizsgálat után mitől minősülnének érvényes szavazatnak. Rögzítette, hogy a fellebbező az őt megillető bizonyítási teher kimentéseként a Kúriának az ajánlóívek ellenőrzésére vonatkozó döntésében foglaltakra hivatkozott, mely azonban analógiaként nem alkalmazható.

Az NVB Budapest 15. számú Országgyűlési Egyéni Választókerületi Választási Bizottság 75/2014. (IV. 12.) számú határozatát egyebekben az alábbiak szerint változtatta meg.

Az NVB megállapította, hogy a Budapest 15. számú Országgyűlési Egyéni Választókerület egyéni választókerületi eredményében az elvégzett újraszámlálás változást nem eredményezett. Az érvényes és érvénytelen szavazólapok száma nem változott, az érvényes szavazólapok száma összesen 54.921, az érvénytelen szavazólapok száma összesen 394.

Rögzítette továbbá, hogy az újraszámlálás eredménye érintette a

Budapest 15. számú Országgyűlési Egyéni Választókerület Budapest XVIII. kerület 10. számú szavazóköri eredményt, mert az NVB azt állapította meg, hogy Budapest XVIII. kerület 10. számú szavazókörében az egyéni jelöltekre leadott érvényes szavazólapok száma 692 helyett 694, Kunhalmi Ágnesre, a I.rendű felperes neve, az II.rendű felperes neve, a III.rendű felperes neve, a IV.rendű felperes neve és a V.rendű felperes nevek közös egyéni jelöltjére leadott érvényes szavazatok száma 248 helyett 250. E körben rögzítette, hogy Budapest XVIII. kerület 10. számú szavazókörében az egyéni jelöltekre leadott érvénytelen szavazólapok száma 6 volt, az országos listákra leadott érvénytelen szavazólapok száma 5 volt. 2 egyéni szavazólapot és 2 pártlistás szavazólapot a szavazatszámláló bizottság azért nyilvánított érvénytelennek, mert azokon a választópolgár a jelölt, illetve a pártlista neve melletti körbe fekete tollal helyezett el két egymást metsző vonalat. Az NVB e szavazatok tekintetében megállapította, hogy azok nem felelnek meg a Ve. 193.§-ában foglalt érvénytelenségi követelményeknek, így azokat érvényesként fogadta el. A szavazatok Kunhalmi Ágnes egyéni jelöltre és a I.rendű felperes neve, az II.rendű felperes neve, a III.rendű felperes neve, a IV.rendű felperes neve és a V.rendű felperes nevek közös pártlistájára leadott érvényes szavazatok voltak.

Az újraszámlálás eredménye érintette továbbá a Budapest 15. számú Országgyűlési Egyéni Választókerület Budapest XVIII. kerület 40. számú szavazókör eredményét, mert az NVB azt állapította meg, hogy Budapest 15. számú Országgyűlési Egyéni Választókerület Budapest XVIII. kerület 40. számú szavazókörében az egyéni jelöltekre leadott érvényes szavazólapok száma 810 helyett 808. Kucsák Lászlóra, a FIDESZ-Magyar Polgári Szövetség és a Kereszténydemokrata Néppárt közös egyéni jelöltjére leadott érvényes szavazatok száma 273 helyett 271. E körben hivatkozott arra, hogy az egyéni jelöltekre leadott érvényes szavazólapok száma 810 helyett 808, tekintettel arra, hogy 2 szavazólapon a választópolgár a jelölt neve melletti körben nem helyezett el két egymást metsző vonalat, választópolgári akaratát a jelölt nevének aláhúzásával fejezte ki. A szavazatszámláló bizottság e két szavazatot - Ve. 193.§ (2) bekezdés a) pontja ellenére -, tévesen fogadta el Kucsák László, a FIDESZ-Magyar Polgári Szövetség és a Kereszténydemokrata Néppárt közös egyéni jelöltjére leadott érvényes szavazatként.

A kérelmezők - mint nyilvántartott jelölőszervezetek - bírósági felülvizsgálati kérelmükben az 1039/2014. számú határozat megváltoztatását és Budapest 15. számú országgyűlési egyéni választókerület 40. számú szavazókör SZSZB kivételével valamennyi (75 db) SZSZB-ainak az első (Kucsák László) és a második helyezett (Kunhalmi Ágnes) jelöltekre vonatkozó szavazólapok érvénytelenségét, illetve érvényességét megállapító, a támadott határozat alapjául szolgáló döntéseinek felülvizsgálatát kérte,

egyúttal azt, hogy a szavazatok érvényessége tárgyában a Kúria hozzon új döntést, az érvényes és az érvénytelen szavazatok számát az újraszámolás eredményeként határozza meg.

Álláspontjuk szerint a fellebbezésben előadott jogi érvek és csatolt tanúnyilatkozatok alapján az NVB-nek az OEVB határozatát meg kellett volna változtatnia, és valamennyi szavazókörben felül kellett volna vizsgálni a szavazólapok érvényességét, érvénytelenségét megállapító döntéseit. Releváns körülményként hivatkozott arra, hogy az újraszámolással érintett szavazókörökben az NVB pontosan a fellebbezésben állított okokból talált tévesen érvényesnek és érvénytelennek minősített szavazatot. Érvelésük szerint a Kúria Kvk.III.37.327/2014/5. számú döntésében foglaltak szerint a fellebbező eleget tett eljárási kötelezettségeinek, bizonyításra nem volt köteles, mivel pontosan nem ismerhette a szavazatok érvényessé és érvénytelenné minősítésének okait, hiszen az érvénytelenség okait a SZSZB-k a Ve. 194.§ alapján a szavazólap hátoldalára vezetik rá. Hivatalosan ismert tényként utaltak a jelöltek között kialakult szoros eredményre, továbbá arra, hogy a 394 db érvénytelen szavazat épp hétszerese az 56 db szavazatkülönbségnek. Mindezek alapján valószínűsítették, hogy a 74 szavazókör érvényes és érvénytelen szavazatainak ellenőrzése, újraszámolása a végeredmény megváltozását eredményezi.

Hiányosnak minősítették az NVB határozatát a 40. számú szavazókörben meglévő azon szavazólapok tekintetében, amelyeknél az SZSZB kétszer minősítette a szavazólapot, először érvénytelennek, majd érvényesnek. E körben állították, hogy a kétszeres értékelés tilos.

Tévesnek és jogellenesnek tartották, hogy az NVB a 10. számú szavazókörben leadott, ún. csonka szavazólapot nem tekintette érvényes szavazólapnak. E körben arra utaltak, hogy a Ve. 193.§-ában foglalt taxatív érvénytelenségi okok közé ez az eset nem tartozik, ezért azt nem lehet érvénytelennek minősíteni.

Az újraszámolás esetére kérték a fekete toll használatának elfogadását, és az egymást metsző vonalak helyett a jelölt nevének aláhúzását tartalmazó szavazólap érvénytelenné minősítését.

A felülvizsgálati kérelem érdemben nem alapos.

A Kúria álláspontja szerint a felülvizsgálati kérelemben a kérelmezők nem hivatkozhatnak újabb jogsértésre és nem kérhetnek olyan intézkedés megtételét, amelyet a fellebbező nem kért. A szavazóköri eredményt megállapító SZSZB döntés, illetve a választókerületi eredményt megállapító OEVB döntés ellen is a Ve. 209.§ (1) bekezdése szerinti - és a Ve. 10.§ (1) bekezdése alapján jogvesztő - határidőn belül lehet jogorvoslati kérelemmel élni.

A jogorvoslati kérelemnek tartalmaznia kell a jogsértés megjelölését, és a vizsgálat irányára vonatkozó kérelmet. A fellebbező fellebbezésének 1. pontjában, kizárólag a SZSZB-k döntéseiben érvénytelennek minősített valamennyi szavazólap

vizsgálatát kérte, és erről a kérelemről döntött az NVB 1039/2014. számú határozatában. Ezért a kérelmezők valamennyi érvényes és érvénytelen szavazólap vizsgálatára irányuló kérelmének azon részével, mely túlterjeszkedik a fellebbezésben és a felülvizsgált határozatban foglaltakon (valamennyi érvényes szavazat vizsgálata, újraszámolása), a Kúria érdemben nem foglalkozott.

Az NVB helyesen utalt arra, hogy a Ve. 241.§ (2) bekezdése alapján a választási eredmény elleni jogorvoslat alapvető követelménye a törvénysértés pontos megjelölése. Ez azt is jelenti, hogy a választási bizottság, illetve a bíróság eljárását az eredményt megállapító döntés elleni fellebbezés keretei határozzák meg, a későbbi jogorvoslat során attól nem térhetnek el. A választási eredmény elleni jogorvoslat annyiban is speciális az egyéb választási jogorvoslathoz képest, hogy a törvénysértés pontos megjelölése mellett annak bizonyítékait is olyan fokon kell megjelölni, illetve hivatkozni, amely legalább a valószínűsítés szintjén alátámasztja az eredmény megállapítása során bekövetkezett jogsértéseket. Az eredmény elleni jogorvoslat sajátossága továbbá az is, hogy a bizonyítás lehetőségei a jogorvoslatot előterjesztő részéről korlátozottak, mivel csupán közvetett ismerete lehet a szavazatszámolás eredményéről. A Kúria álláspontja szerint a bizonyítási kötelezettséget a fellebbező eljárásjogi lehetősége által meghatározott módon lehet megkövetelni. Jelen ügyben a jogorvoslati kérelmet előterjesztők csak korlátozott bizonyítási helyzetben voltak, mivel az általuk elérhető és beszerezhető dokumentumok közvetlenül nem tartalmazhatták a szavazólapok minősítésének konkrét okait és körülményeit, így általuk pontosan nem volt ellenőrizhető az egyes szavazatok érvényességének minősítése. E körben a Kúria elegendőnek ítélte a kérelmezők által delegált SZSZB-tagok nyilatkozatait a hivatkozások valószínűsítéséhez. A Kúria a Ve. 241.§ (3) bekezdését a korábbi bírói gyakorlattal azonos módon értékelte, tekintettel arra, hogy a Ve. az 1997. évi C. törvénnyel, e vonatkozásban azonos szabályokat tartalmaz. A Közigazgatási Gazdasági Döntvénytár (a továbbiakban: KGD.) 2002. évi 2012. számú döntése szerint önmagában a kis szavazatkülönbség nem indokolja a szavazatok újraszámolását, melyre a Kúria - elvi tartalommal - jelen ügy keretei között is utal. A kérelmezők állításait és a valószínűsítés szintjét figyelembe véve a Kúria arra az álláspontra helyezkedett, hogy jelen ügyben adottak a Ve. 241.§ (3) bekezdésének feltételei, mivel a jelöltek közötti szavazatkülönbség, illetőleg a kifogásolt érvénytelen szavazatok száma alapján szükséges az érvénytelen szavazatok teljes körű vizsgálata és azok jogi minősítésének ellenőrzése. E kérelemnek részben az NVB is eleget tett, ugyanakkor a Kúria a Ve. 241.§ (3) bekezdésének értelmezése alapján szélesebb körű vizsgálatot tartott szükségesnek az eredménnyel kapcsolatos jogvita végleges és megnyugtató lezárásához.

Az előzőekben felhívott KGD. 2002. évi 2012. számú döntésre a Kúria az érvényes szavazat vizsgálata körében is elvi tartalommal utal, tekintettel arra, hogy a Ve. a szavazat és a szavazólap érvényessége körében az 1997. évi C. törvénnyel teljes mértékben megegyező szabályokat tartalmaz. E tekintetben a Kúria a Ve. 186.§ rendelkezéseit, illetőleg a Ve. 193.§ (3) bekezdését emeli ki. Ezen szabályok egybevetésével azt hangsúlyozza, hogy a szavazat érvényességét a jelölt neve melletti, illetve a lista neve feletti körbe tollal írt két egymást metsző vonal alapján lehet megállapítani, ugyanakkor ha e követelménynek a szavazat megfelel, a szavazólapon történő egyéb jelölés a szavazat érvényességét nem befolyásolja. Azt is hangsúlyozza a Kúria, hogy az érvényes szavazat megállapítása során nincs lehetőség az ún. "nyilatkozási elv" alkalmazására, mivel az érvényes szavazat tartalmi és formai követelményét a Ve. tételesen meghatározza. Ennek értelmében nem vizsgálható a választó "feltehető akarata", illetve az ahhoz kapcsolódó jelölés, ha egyébként a szavazás módja nem felel meg a Ve. 186.§ (2) bekezdésének.

A Kúria az NVB által vizsgált 10. és 40. szavazókör érvénytelen szavazatainak kivételével a teljes választókerület érvénytelen szavazatait tételesen átvizsgálta, és jogilag ellenőrizte az érvénytelennek nyilvánított szavazatok minősítését. Ennek alapján azt állapította meg, hogy a választási szervek valamennyi érvénytelen szavazat esetében a jogszabályoknak megfelelően jártak el, a minősítés megfelelt a Ve. 186.§ és 193.§ előírásainak. Ez azt eredményezte, hogy az országgyűlési egyéni választókerületek számszerű eredménye nem változott meg, az eredmény megállapítása az NVB részéről megalapozott és törvényes volt.

A Kúria a felülvizsgálati kérelemre tekintettel vizsgálta a kérelmezők által sérelmezett "csonka" szavazólap jogi helyzetét is. Ennek során megállapította, hogy a kérelmezők alaptalanul állították e körben az NVB döntésének jogszabálysértését. Ténylegesen a Ve. 193.§-a szerinti érvénytelenségi okok között nem szerepel a szavazólap megcsonkítása, egy részének eltávolítása, de a Ve. 186.§ (1) bekezdése értelmében érvényesen szavazni csak a hivatalos szavazólapon szereplő jelöltre, listára lehet. A szavazólap adattartalmára, annak jóváhagyására külön szabályok vonatkoznak. Az egy jelöltet tartalmazó, de a többi jelölt nevét (és az erre vonatkozó választói akarat kifejezését) nélkülöző szavazólap nem hivatalos szavazólap, az nem azonos a jóváhagyott adattartalommal rendelkező szavazólappal, így a megcsonkított szavazólapon nem lehet érvényesen szavazni.

A fentiekre tekintettel a Kúria valamennyi vitatott vonatkozásában törvényesnek ítélte a Nemzeti Választási Bizottság Budapest 15. számú Országgyűlési Egyéni Választókerület eredményének megállapítását, így a határozatot a Ve. 231.§ (5) bekezdés a)

pontja alapján helybenhagyta.

A Kúria a nemperes eljárásban felmerült illeték mértékét az 1990. évi XCIII. törvény 43.§ (7) bekezdésében foglaltak szerint állapította meg, melynek viselésére a kérelmezőket egyetemlegesen kötelezte a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése, valamint az 1952. évi III. törvény 78.§ (1) bekezdése és 82.§ (1) bekezdés a) pontja alapján.

A Kúria döntése elleni jogorvoslatot a Ve. 232.§ (5) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2014. április 23.

***Dr. Kalas Tibor s.k. tanácselnök, Dr. Tóth Kincső s.k. előadó bíró,
Dr. Rothermel Erika s.k. bíró***

A kiadmány hitelével:

tisztviselő